

5. მოისპონ განათლების კომისარიატის დავალიანება გაღატაკებულ განათლების მუშაკთა მიმართ. რომ ის გასწორებული იქნეს, უულის მიღების დროს არსებული ჯამაგირის ტარიფის მიხედვით; წინააღმდეგ შემთხვევაში რეალური გასამრჯველო მცირდება რამდენჯერმე და თითქმის დადის არარაობამდე, რაც დაუშვებელია პროლეტარული დიქტატურის პირობებში.

რებული უურადლება მასშავლებელთა უწყობიური (нарушение имущественных прав) შევიწროვების გაბათილებას, ვინაიდნ განათლების მუშაკთა უუფლებოდა უმწეო მდგომარეობა შავ ლაქადაზის კომუნიზმის წითელ დროშას; რომელიც უნდა ჩამოიჩინოს, თუ პარტიას ჰასტრის, რომ მასთან იმუშაონ განათლების მუშაკთა მდგომარეობა.

6. დე, პარტიამ მიაკუთხოს განსაკუთ-

მუნაბა ცემის და
კრონ პრივატულის სასურადის გოდ

მიუსხედავად იმისა, რომ არსებობს
შრომის დაცვის მეთვალყურეობა და
პროფესიუნარი, რომელიც არის შშრომე-
ლი ხალხის კლასიურ ინტერესების მცვე-
ლი-დარაჯი, გამბიობთ მოუსხედავად ამი-
სა, არიან ჩევნში ისეთი პროფესიის მუ-
შები, რომელთა აუტანელი შრომიც ერ-
თი კავშირის მზრუნველობის გარეშე
არის დატოვებული. მე მოგახსენებთ იმ
მუშებზე, რომელთაც ნიკოლოზის დროს
რესული სიტყვებით „პრისლუგას“ უწო-
დებდნენ.
ეს მუშები გაშინ პირდაპირ მონურ

პირობებში იყენენ დაქირავებული ბატონობის მიერ და შრომის საფასურათ ილებდნენ 8—10 მან. თვეში და ბეკრნი ამასაც მოკლებული იყენენ. მოსამსახურე დილის 6 საათიდან ებმებოდა შრომის ულებში; მათ წელები ჰქონდათ მოწყვეტილი იატაკის წენით, ქვაბების ხევით, ოთახების და სამზარეულოების ღაგვით და ბაგშების მოვლით. ესეც კოტა იყო და ტანჯული „მსახური“ მთელი დღე უზომო შრომაში ჩამხჩალი ღამეც მოკლებული იყო ძილს და მოსვენებას. ღამის 2—3 საათამდე იგი დარიავოდა ბატონ-ქალბატონებს, რომელიც კლუბიდან უნდა დაბრუნებულიყვნენ. ამ ბატონების ღაზზანდარობა ღამის 3—4 საათამდე გრძელდებოდა და ვაი მსახურის ბრალი, თუ ბატონს

ამ ქალბატონს ფული ჰქონდათ
წაგებული „ლოტო-კარტში“.
ამ საკითხზე ჩვენ არა გვსურს სიტყვა
გავაზიადოთ, ვინაიდან ყოველა შშრო-
მელმა მუშამ კარგად იცის, რომ ეს ის
დრო იყო, როცა ადამიანის შრომა უკა-
ნონლოვად იყო მიტოვებული და მუშა-
თა კლასი მაშინდელი პოლიციელების
ბატონობის ზეგავლენის ქვეშ ლაფავდნენ კა-
სულსა. დიახ, ეს წინეთ იყო, მაგრამ
დროთა კითარებაში რევოლუციონურმა
მუშათა კლასმა თავისი ნების ყოფის
მსხვერპლი გახადა ეს ძველი ბატონები
და მუშათა გამარჯვებამ სრულიად წა-
ართო ბატონობის უფლება მით, რომ
წილითოვანი პირით ხანიში ყვაიას

და თქმა უნდა
არა აქვს დასასრული და დღეს ჩვენ
გხერდათ რომ ეს უფლება აყრილი ხალ-
ხი ეგრევ წოდებულ „ნეპოტი“ გათამა-
შებულები—სცდილობენ კი არა, არამედ
ბევრი სინამდევილეში ჟკვე ანხორციე-
ლებენ მიზნებს ძეველი უფლებებისას და
შშრომელ ხალხზე ჩვეულებრივად, რო-
გორც ეს სჩვევიათ,—ექსპლოატაციას
წარითავეს ეს „პრისლულები“.

ჩევერია. ჩევერ სამსახურის მოვალეობის გამო შევრ ალაგას გვიხდება ამ „ბატონების“ ოჯახებში მისვლა და როდესაც ვეუბნებით, რომ „მსახურს“ ცალკე ითახი არ ვეუთვნის—გვიპასუხებენ, რომ—ეს მსახური კი არა, ჩევერი ნათესავია სოფლიდან ჩამოყალიბო. ამას წინად ერთ ასეთ ოჯახში შევდექი შემოწმებას საბინაო დავთრით იმის შესახებ, თუ რა-მდენად მართლა „ნათესავია“ მასთან გამომდინარე მსახური და როდესაც ცივ უარზე იღვა დიასახლისი, ამ დროს ითახში შემოვიდა „მსახური“ და მოახ-სენა დიასახლისს რომ—„ქალბატონია ვილაცა კაცი გვითხულობსო... საიდუმ-ლოების ასე მოულოდნელად გამომელა-ვნებამ, ეს „ქალბატონი“ მთლად დააბ-ნია და გაწილლდა. ჩემს შეკითხვაზე, თუ რას ნიშნავს საბჭოთა ქვეყანაში სი-ტყვა ქალ—„ბატონი!“ რომელსაც „მსახური“ ჩაარობს,—მიპასუხეს, რომ მარ-თალია მე ქალი ვარ, მაგრამ სიტყვა „ბატონი“ რომელსაც „მსახური“ ხმა-რობს, ეს, ასე კითხვათ, „ზრდილობის თარე ამში“ არა; ნამარტო

მიღდინარე საკითხების გარჩევის დროს ქრებამ მოისმინა ამ. ცურანოვის სინ-ფორმაციო მოსხენება, რომელიც გამოი-ხატებოდა შემდეგში; ამ ბოლო დროს ტყილისში გამოჩნდა მწერალთა ჯგუფი, რომელიც თავის თავს ჟურნალებს „ბეჭ-დვითი საქმის კავშირს“. ამავე დროს ხმები გავრცელდა იმის შესახებ, რომ პოლიგრაფიის სტამბები უნდა გადეცეს გაზეთების რედაქტორებს. ამ ორ საკითხ-ზე პასუხი გასცა კავშირის პასუხისმგე-ბელმა მდივანმა ამ. ვ. ბერძერაშვილმა, რომელმაც სთვა, რომ პირველი საკით-ხის შესახებ კავშირის გამგეობამ უკვე მიიღო ზომები და შეატყობინა პროფ-კავშირთა საბჭოს იმის შესახებ, რომ უკანასკნელმა მიიღო ზომები რათა ალ-ნიშნულ მწერალთა კავშირს მისცეს სხვა შესატერიის სახელწოდება, ვინაიდან სა-ქართველოში დაუშვებელია არსებობდე-ორი კავშირი ერთი სახელწოდებით გა-რეშე სტამბის მუშების კავშირისა, რო-მელსაც ეწოდება „ბეჭდვითი საქმი-კავშირი“.

მოორი საკითხის შესახებ ბერძერა-

შეიტყობინოთ არნის ხავალონის დაგვეკანნმება, რომ აქ კომენტარის არ არის საჭირო იმის გასაგებათ, თუ რას ნიშნავს ის, როდესაც ჩვეულებრივ აღამიანს მეორე პიროვნება უწოდებს „ბატონს“ და ისიც სამსახურის მოვალეობის შესრულების დროს.

მა ჩინკარობის მიზანი მოშა-მსახურს.

დამსწრე.

კომუნალურ მეურნეობის კავშირში.
კომუნალურ მეურნეობის კავშირის
ულტრაულ განყოფილებამ ცენტრალურ
მმგეობას წარუდგინა ხარჯთ-აღრიცხვა
ანურის, თებერვლის და მარტის თვე-
ბის გასაცალის საჭიროებისათვის. ამ
ის განმავლობაში კულტურულ განყო-
ილებას აზრად ძევს თავისი კულტუ-
რული მუშაობა რაც შეიძლება მაღლა
აყენოს. კლუბებში არსებულ მუსიკა-
ური სტუდიები გაფართოვდებიან. ჩი-
რიშვილის კლუბთან გაიხსნება კიდევ
რი მუსიკალური სტუდია. სულ მცირე
ნში დაარსდა ორი პროფესიონალური
ენთერტაინერი სკოლა.

— 4 იანვარს შესდგა კომუნალურ მე-
რნეობის კავშირის წევრთა საერთო
კილომ. ყრილობამ იმსჯელა, სატა-
იფო, საფინანსო და კულტურულ-გან-
ანათლებელ საკითხების შესახებ.

ყრილობამ მიიღო მთელი რიგი რეზო-
უნებებია და არამართ თავითინა ყო-
ისეთივე მშრომელი ელემენტია, რომ-
გორიც უკანასკნელი, კრება დაიშალა
ნაშეუძლევის სამ საათზე. 15 იანვარი
ტფილისის მუშა-ხელოსნების ცხოვრე-
ბაში ისტორიულ დღეთ დარჩება. ამ
დღეს საბჭოთა ხელისუფლებამ თავისი
თვალით დაინახა მუშა-ხელოსნების და-
კურილი ხელები და მათი რევოლუცი-
იონური სული. ვიმედოვნებ, რომ დღეის
შემდეგ აღარ დაგვირდება წერა და
მტკიცება იმისა, რომ მუშა-ხელოსნები
ისეთივე მშრომელი ელემენტია, რომ-
რიც პროლეტარიატი, მაშასადამე, უნდა
სარგებლობდნენ ყველა პრიველეგიებით
იმედი არის აგრეთვე, რომ ახლა მაინც
მოელება ბოლო იმ გაუგებრობას, რო-
მელიც არსებობს ჩენეს და ს. პ. კ. ს.
სამდივნოს შორის.

პირველი საზრუნავი მუშა-ხელოსნების
დეპუტატებისა იმაში უნდა გამოიხატოს
რომ იმით იზრუნონ ხელოსნების განსა-
კითარებლად და რევოლუციონურად

მშრომელთა კავშირის სახით პროლეტა-
რიატს შეეძინა მთელი არმია, რომელიც
საჭიროების დროს პროლეტარიატთან
ერთად იბრძომლებს საბჭოთა ხელისუფ-
ლების დასაცავად, იძრალით ხელში.
ეს გაძლიერება რევოლუციონური არ-
მიისა სულიერად დასცემს მუშათა
მტრებს, რომელნიც მელასავით უთვალ-
თვალებენ რევოლუციის, ამიტომ, ვინც
გულწრფელად ემსახურება რევოლუცი-
იას, მან ყოველ მხრივ ხელი უნდა
შეუწყოს მუშა-ხელოსნების და პროლე-
ტარიატის შორის მცირო კავშირის
დაყარებას. ამიტოდან საქართველოს
ტერიტორია უნდა მოიფინოს ასეთი
კავშირებით, რომელთა ცენტრიც შეიქ-
ნება ს—ქ. დამ. მშრ. კავშირი.

საქართველოს დამოუკიდებელ მშრო-
მელთა კავშირის პასუხისმგებელი მდი-
ვნი და ტფოლისის მუშათა საბჭოს დე-
პუტატი.

ეკონომიკური ცხოვრება

თამაჯობის ღრესფერი. ტრესტი მოლა-
პარაკებას აწარმოებს პლანტატორების
წარმომადგენლებთან ლაგოდებში თამა-
ჯოს პლანტაციების გადიდების ზესახებ
— 1923 წლისათვის 600 დესიატინამდე
175 დესატინის მაგივრად.
ამ მიზნისათვის პლანტატორებს ეძ-

ჯდება ოქროთი. ხარჯთაღრიცხვა წარ-
დგენილია დასამტკიცებლად, რის ზემ-
დეგაც დაიწყება მუშაობა.

ქსნის კრამიტის ქარხანა. ქსნის კრა-
მიტის ქარხანამ თავისი წარმოება ომის
წინ არსებულ ნორმამდი აიყვანა; თვიუ-
რი პრდუქცია გამოიხატება 100.000

ალმშენებლობითი კავშირზე.
შეერთებულ თათბირის გადაწყვეტილების თანახმად, ალმშენებლობითი კავშირმა მიიღო საინიციერო ტენიკურ სეკურიის ბიუროს გამომუშავებული პროექტი—ალმშენებლობითი წარმოების სტანცია რეორგანიზაციის შესახებ. კავშირის ამგეობა დაწვრილებით გასინჯავს ამ როექტს და შემდეგ ისე გაატარებს ცხოვრებაში განსახორციელებლად. პროექტი ალმშენებლობის წარმოების რეორგანიზაციისა გატარებული იქნება ცხოვრებაში ამიერ-ჯავახისის მასშტაბით. კავშირმა ამისთვის განსაკუთრებით დაარსა კეციალური კომისია რომელსაც დაე-

ლევათ ფულით დახმარება. ტრესტს განზრაული აქვს მიმდინარე წელს ლაგოდებში შეაგროვოს 35—40.000 ფუთი თამბაქოს ფურცელი. ასეთივე კპპანის თამბაქოს პლანტაციების სიგრძის გადიდებისათვის აწარმოებს ტრესტი სოხუმის რაიონში.

სატყეო განყოფილებაში. ს. ს. მ. უ. ს. სატყეო განყოფილების მუშაობა კაცხოველდა „აზნაუთთან“ ხელშეკრულების დადგების გამო, რომლითაც მათ ბაჭოს სარეწაოებისათვის უნდა მიეკეთ სააღმშენებლო მასალა—400 ვაგონის რაოდენობისა. დამზადება მასალებისა წარმოებს 8 ტყის დამზადებელ რაიონში. მოელი შენაკვეთის დამზადებაში 15 მასისისათვის თამთაროვანი დამზადებაში გარსებრივი დამზადებაში მარსელის სახისა. მთელი პრდუქციის რეალიზაციის უფლება, თანახმად ხელშეკრულების გადაცემულია ცენტრალური სავაჭრო განყოფილებისადმი.

სააღმშენებლო ამხანაგობა. სააღმშენებლო კავშირის გამგეობის დადგენილებით დაარსებულ იქნა სააღმშენებლო მხანაგობა არტელის სახით. ამხანაგობაში შედიან: ხუროები. მღებავები, კალატოზები, ზენკელები და სხ. ამხანაგობის წევრთა რიცხვი 250-მდე აღის და ჩატერა სასწრაფოდ სწარმოებს. ამგანაგობაში გნერგიულ მონაწილეობას იღებს მუშათა უნდების ალმშენებლობაში და კონტაქტში იმყოფება ცენტროშინია და სააღმშენიბოო განკორილება.

ს ზემოსხესნებული კავშირის წევ-
რებმა, საიდანაც 12 საათზე გაემართნენ
დროშებით, პლატატებით და სამხედრო
მუსიკის სამხიარულო ჩევოლოუპიონტური
პარტით შოთა რუსთაველის თეატრისა-
კენ, სადაც დანიშნული იყო კრემა, თეა-
ტრი მთლიად გაშედილი იყო ხალხით.
არჩეულ იქნა პრეზიდიუმი ზემდევ პირ-
თაგან: მიხა ჩილდრიშვილი, გვიდენი და
ჩხეიძე. მდივნებად — დადაშვილი და თეო-
მურაშვილი. ილაპარაკა კომუნისტური პა-
რტიის წარმომადგენელმა გოგიტიშვილ-
მა; გოგიტიშვილის სიტყვა გადასთარგმ-
ნეს ქართველად, სომხურად და თათრუ-
ს. სააღმშენებლო განყოფილებამ შეიმუ-
შავა პროექტი „პალას-ორენბის“ აღსა-
დგენათ; მთელი შენობის აღდგენა ცენ-
ტრალურ გათბობისა გარდა 75.000 მან. დამოუკიდებელი არტელი.

ლად. კაეშირის თავმჯდომარებელ, ჩხეიძემ, ქრებას მიულოცა უფლებების მოპოება
და აღნიშნა, რომ მუშა-ხელოსნები ყო-
ველთვის ეცდებიან ხელი შეუწყონ რე-
კოლიულის არა გარტო ცარიელი სი-
ტყვებით, ახამედ საჭიროების დროს
საჭმითაც.

ქრებას მიესალმა აგრედვე მუშათა,
მით გატაცებული, გერასიმე არსენის ძე
ტაბიძე და ამიერიდან მხოლოდ მის მო-
წაფეებსა და ნაცნობებს შორის „ხსოვ-
ნის ფურცელზე“ დარჩება მისი
სახე...

გერასიმე ტაბიძე იყო ჩუმი, სინდი-
სიერი და გამოცდილი ჰედაგოვი—მუდამ
უამს ერთგული თავისი სამშობლოს...

პროვინციაში სინათლის გულისათვის
დაულალავ შრომას ეწევა, ძალიან სავა-
ლოლო და სამწუხაროა და ამიტომაც
არის, რომ ყოველი ნაცნობი გერასიმე
ტაბიძის პიროვნებისა და მის მოლვა-
წეობისა, მის დაკარგვების, თავის ჭირი-
სუვალთან ერთად მგლოვობს.

განისვენე ძვირფასო მასწავლებელო

Digitized by srujanika@gmail.com

1922 წლის დეკემბრის რიცხვებში, სა-
მი დღის ავადმყოფობის შემდეგ, ულმო-
ბელმა სიკვდილმა მოგვტაცა ტობანიე-
რის თემში, ადგილობრივ მოლიანი ზრო-
მის სკოლის მასწავლებელი — ჯერ კიდევ
ძალა-ლონით საქსე და დაუღალავი ზრო-
მით გატაცებული, გერასიმე არსენის ძე
ტაბიძე და ამიერკიდან მხოლოდ მის მო-
წავებებსა და ნაცნობებს შორის „საო-
ნის ფურცელზე“ დარჩება მისი
სახე...

გერასიმე ტაბიძე იყო ჩემი, სინდი-
სიქრი და გამოცდილი პედაგოგი — მუდამ
უძმს ერთგული თავისი სამშობლოსი...

ხალხში, პროვინციის გლეხობაში, სწავ-
ლა-განათლების შუქი მოფენილიყ და
თავისი სიცოცხლის დღენიც სწორეთ ამ
მიზნის განხორციელებას შესწირა.

თანამედროვე დროში, ჩვენთვის ისე-
თი ინტელიგენტის დაკრევა, რომელიც
პროვინციაში სინათლის გულისათვის
დაუღალავ ზრომას ეწევა, ძალიან სავა-
ლოლო და სამწუხაროა და ამიტომაც
არის, რომ ყოველი ნაცნობი გერასიმე
ტაბიძის პიროვნებისა და მის მოღვა-
წეობისა, მის დაკარგვის, თავის ჭირო-
სუფალთან ერთად მგლოფობს.

განისვენე ძვირფასო მასწავლებელო

